

Distorsió dels sentits

Taller per treballar prevenció del
consum de drogues

Jornada de salut IES Joan Ramis i Ramis 4 d'abril 2019

Repartir cartolina amb número mentre entren a l'aula. Són uns 28: 5 amb nº vermells i la resta negres del 0 al 7, 3 de cada. Mentre ens presentem assignar tasques als que no tenen número, als '0' i als '1': **vigilar manipulació**, han d'aixecar la ma cada cop que es sentin manipulats pels conductors del taller (assegurar que entenen per manipulació)

andreu estela abril 2019

2

«Genèticament estem dissenyats per sobreviure ...»

andreu estela abril 2019

3

« Amb els sentits ens relacionem amb l'exterior ...»

andreu estela abril 2019

4

« ... Per poder reaccionar ...»

« ... Amb un objectiu ... »

andreu estela abril 2019

6

« ... Sobreviure!! »

Quins sentits?

5

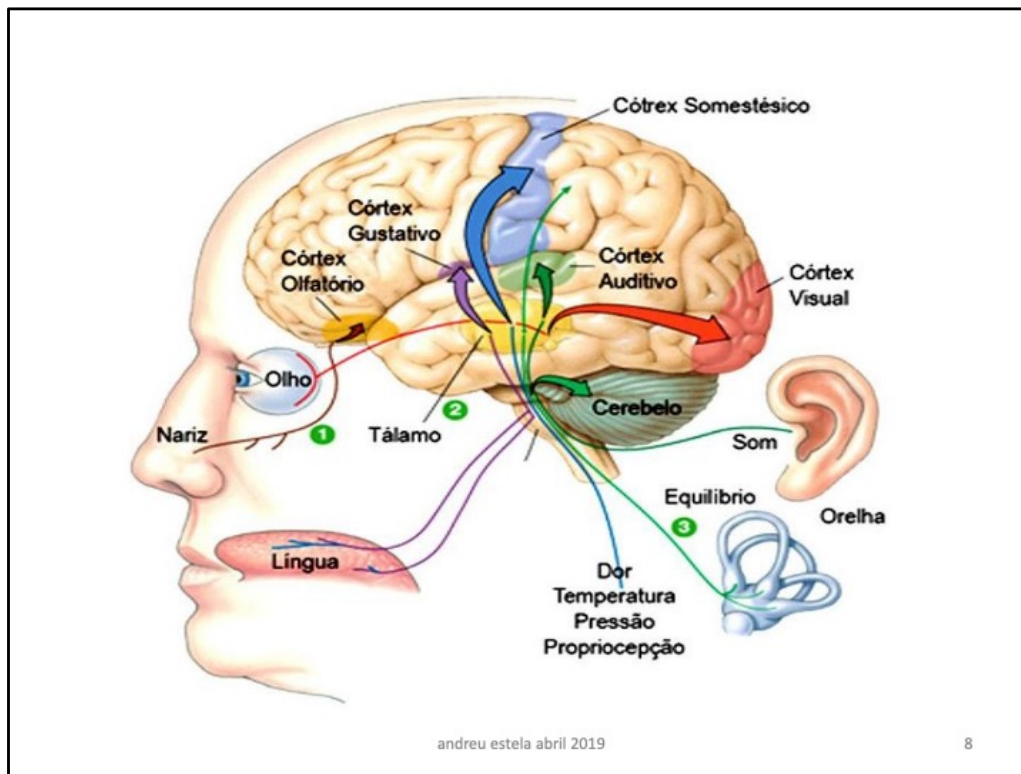
andreu estela abril 2019

7

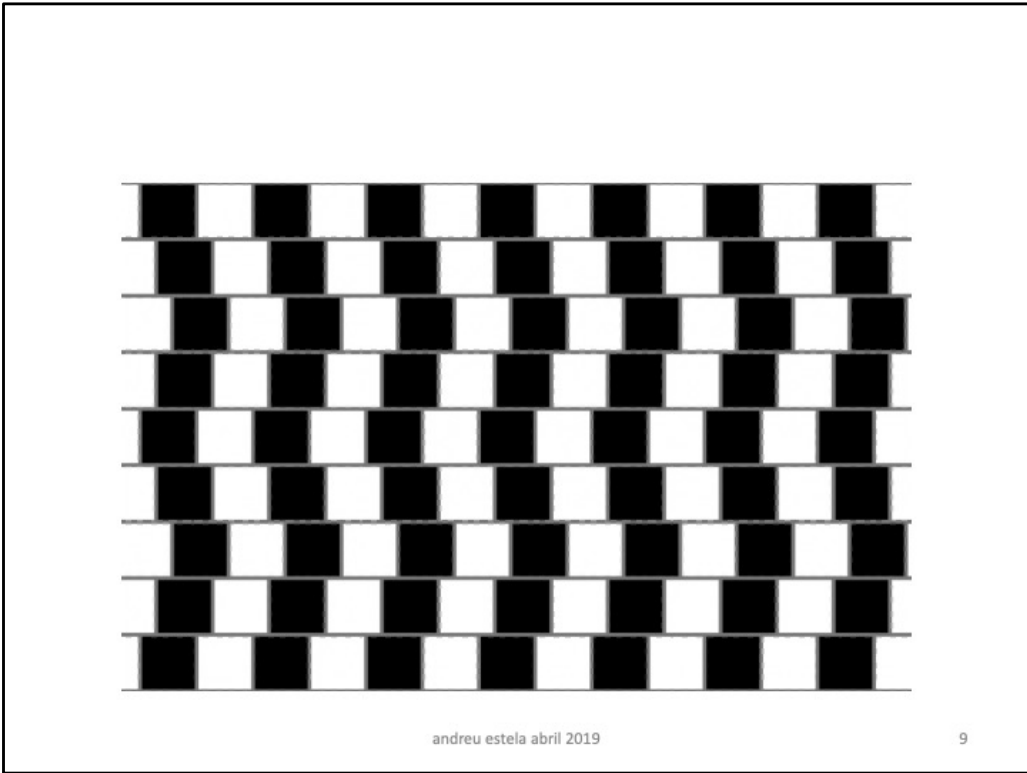
« ... O sortir corrent o matar al lleó que ens vol menjar»

Mentre dic 'matar al lleó' podem tirar una pilota de espuma a algun participant i comentar la reacció: «què heu fet? 1r esquivar i 2n 'marcar territori'» (sobre tot si hi ha **reacció hostil**) (**que és el que busquem**)

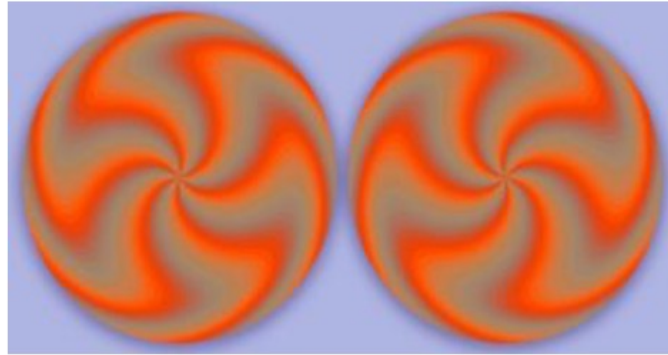
«Quins sentits coneixeu?»

«I el cervell, quines tasques te? INTEGRAR, INTERPRETAR, POSAR EN MARXA REACCIONS AUTOMATITZADES, REFLEXES
 Però la informació que capten els sentits es pot **distorsionar pel cervell i fer una interpretació diferent**, que pot ser més útil o una adaptació, o un error...»

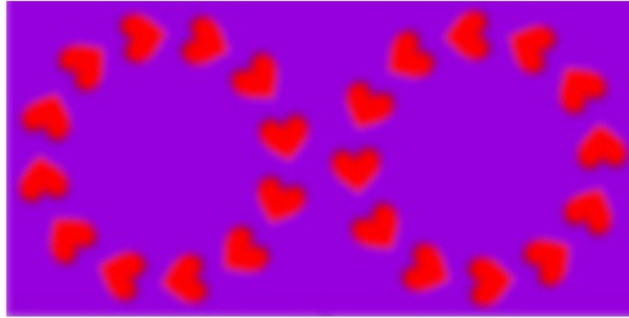
«Les línies horitzontals són paral·leles?»

andreu estela abril 2019

10

«Aquests dos cercles giren? Cap on?»
Nº 2 que veieu?

andreu estela abril 2019

11

bailarina

- <https://www.youtube.com/watch?v=HQEwNpRMNnw>

andreu estela abril 2019

12

«Aixequeu la ma just veieu que canvia de direcció.»

Na mariola pot aixecar la ma com prova.

Al final, «qui veia girar a la dreta? Qui a la esquerra?». «la imatge o video és el mateix per a tothom però no ho interpreteu igual...»

Experiment amb el tacte

andreu estela abril 2019

13

‘voluntari’ 3

Amb un guant sanitari, «palpa i defineix».

«Alerta que m’ha costat molt agafar-ho de terra, vora el pipicà»

Valorar la reacció que fa l’alumna i TOT EL GRUP. «què heu pensat que era?»

propiocepció

andreu estela abril 2019

14

Voluntaris 4 i un amb ulleres distorsió: prova de contactar dos llapisses i després amb un ull tancat

Voluntaris 5: prova de fer moure un dit, amb braços cargolats, i després amb tacte. Demano què ha passat i explico la visió binocular i profunditat i la propiocepció com sisè sentit i com amb la vista enganyem al cervell

Experiment del punt cec

andreu estela abril 2019

15

Voluntari 6 explico el què ha de fer amb la cartulina i que expresi en veu alta el que ha passat

« i no anem pel mon amb la sensació de tenir un forat cec a cada costat, ni ens veiem el nas a tot moment...»

«el cervell ens adapta el camp visual per ser útil i efeicient»

Distorsió visual

- <https://www.youtube.com/watch?v=pIJINtXBm9o> 2m
- <https://www.youtube.com/watch?v=zxkJiJlWD2Q> 1m

andreu estela abril 2019

16

« necessito que vos mantingueu molt concentrats en el punt central d'aquest video: Mireu fixament a les lletres que estan en el centre de la imatge, i aneu nombrant en veu baixa la que veieu. després mireu-vos les mans o a algun llibre proper»

Comentar la distorsió i si la vivien com real. «divertit?»»

«i si abans vos hagués dit que es una prova per veure qui te una malaltia greu al cervell i xaquéssiu sa ma si la visió fos estranya, també seria divertit veure les distorsions?»»

Experiment amb ulleres

andreu estela abril 2019

17

Voluntaris 7. concurs qui posa més ràpid el preservatiu. Grup amb ulleres i grup sense.

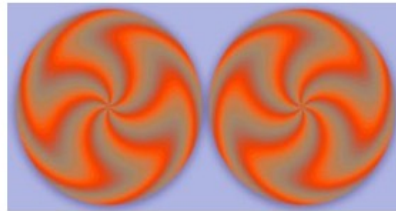
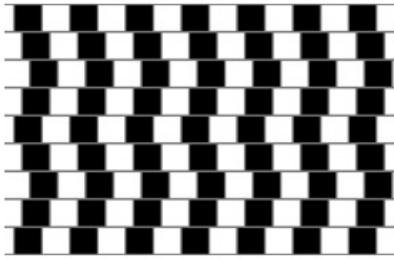
«ha sigut divertit?, com s'ha comportat la resta que no era en els grups?. Algú s'ha sentit incòmode, molest, violent, presionat a fer alguna cosa que no ve de gust o no volia?»

« i si en lloc de concurs es tractés de desactivar una bomba?, seria tan divertit?»

Comentar els erros en posar el preservatiu

Com distorsionar la informació que capten els sentits

1. Per informació no concordant:

i també ho és la prova de fer moure un dit amb les mans cargolades

andreu estela abril 2019

18

«COM PODEM DISTORSIONAR LA INTERPRETACIÓ QUE EN FA EL CERVELL

1.- per informació no concordant. El cervell ha de donar una resposta 'lògica' davant informació que no encaixa»

Com distorsionar els sentits

2. Per manca d'informació :

i també la prova de visió binocular de profunditat

andreu estela abril 2019

19

«2.- per manca d'informació. El cervell ha d'interpretar-ho i donar una resposta raonable»

Com distorsionar els sentits

3. Per manipulació,

- Al passar imatges dels òrgans dels sentits abans de demanar que els enumeréssiu
- Al demanar si les línies horitzontals són paral·leles
- Al demanar si les figures es mouen o cap on giren
- Al aixecar la ma un company, que vol dir que ha vist un canvi de moviment
- Al dir que ho he trobat a terra vora el pipi ca
- Al posar un límit de temps per posar el preservatiu

- En totes aquestes situacions vos hem forçat a interpretar les coses cap un sentit no espontani
- Com vos heu sentit al fer una cosa, segons com reacciona el grup que vos envolta?

andreu estela abril 2019

20

«O PER MANIPULACIÓ.»

COMENTAR SI HAN AIXECAT LA MA ELS 'VIGILANTS' I LA LLISTA DE MOMENTS EN ELS QUE HEM MANIPULAT LA EXPERIÈNCIA i com ho hem fet

Pepita nugets

- <https://www.youtube.com/watch?v=kQ-mRWrx6BI> 5m

«ARA, POSSEU MOLTA ATENCIÓ A AQUEST CLIP, que dura 5 minuts, en silenci, sense fer comentaris, després ja ho comentareu»

2ª visualització video

- El personatge s'identifica amb algú? O pot ser qualsevol persona...? ...de vosaltres?
- Per que s'atura davant la peça groga?
- Per què ho toca o...?
- Efecte?, durada en els propers contactes
- Efecte desagradable i durada
- Per què córrer

- **VOSALTRES TENIU EL PODER DE DECIDIR**
- **Torn obert de paraula**

andreu estela abril 2019

22

«Algú vol comentar el que hem vist»

A partir del que es comenti, passar un segon cop el video i aturar-nos en els moments clau.

«la CURIOSITAT i la EXPERIMENTACIÓ formen part de la essència de la vida. Sobrevivim i millorem aprenent de la pròpia experiència. Però també hem de ser molt conscients de les conseqüències conegudes i si les nostres experiències o vivències són genuïnes o estan manipulades»

- Aquesta presentació s'ha fet una mica a mida davant la preocupació i constatació d'un augment en la experimentació amb cànnabis i tabac per part del jovent, com a activitat per afavorir una interpretació més crítica amb les sensacions que provoquen les drogues i la influència del entorn i grup. En cap moment es demana sobre experiències personals ni es penalitza el consum. En properes ocasions (classe curricular o en tutoria, en consulta jove...), es podrà continuar amb desenvolupar les habilitats necessàries per conviure entre drogues.
- Las imatges i vídeos s'han baixat de fonts públiques d'internet, no en tinc autoria de cap.
- La presentació l'hem preparada i realitzada per a alumnat de 3r d'ESO, entre la infermera responsable de la 'consulta jove' na Mariola Luque, infermera de Pediatria del Centre de Salut Dalt Sant Joan i jo mateix, Andreu Estela, metge de família del mateix centre, en una Jornada de Salut que ha organitzat el IES Joan Ramis, centre escolar promotor de salut.
- La versió en pdf amb les notes que acompanyen a cada diapositiva i que marquen com es desenvolupa el taller està disponible al bloc <https://estudiasotabacas.wordpress.com> a la pestanya 'Mi entorno escolar'
- Maó. 4 d'abril de 2019